

Teza: koszty postępowania dyscyplinarnego.

Pełnomocnictwo substytucyjne nie stanowi podstawy do ubiegania się przez dalszego pełnomocnika (substytuta) o przyznanie kosztów udzielonej z urzędu pomocy prawnej.

Sygn. akt: WO-224/19

POSTANOWIENIE

z dnia 3 sierpnia 2020 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w składzie:

Przewodniczący : SWSD Piotr Kubik

Sędziowie: SWSD Juliusz Cybulski - sprawozdawca

SWSD Stanisław Chmielewski

Protokolant: Anna Kuchniak

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 3 sierpnia 2020 r. złożonego w sprawie w dniu 25 maja 2020 r. zażalenia radcy prawnego R. C., pełnomocnika z urzędu reprezentującego pokrzywdzonego A. K. o przyznanie wydatków z tytułu udzielonej substytucji procesowej adwokat A. W.

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych tj. Dz. U. 1982 nr 19 poz. 145

postanawia:

oddalić zażalenie

Uzasadnienie

Reprezentujący pokrzywdzonego A. K. radca prawny R. C. będący pełnomocnikiem z urzędu wniósł zażalenie z dnia 25 maja 2020 r. na orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 20 lutego 2020 r. zaskarżając je w części, to jest w zakresie pkt 3 orzeczenia rozstrzygającego o wysokości kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

W oparciu o art. 427 § 2 k.p.k. z związku z art. 438 pkt. 1a k.p.k. zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił obrazę § 2 pkt 2 oraz § 17 ust 3 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu - poprzez ich niezastosowanie a w szczególności nie zasądzenie na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów pełnomocnictwa substytucyjnego w osobie adwokat A. W. w kwocie 150 zł.+ VAT, który stawił się na rozprawie w zastępstwie pełnomocnika głównego, z uwagi na sprawy prywatne, na które nie mógł pełnomocnik osobiście stawić się na rozprawie w dniu 20 lutego 2020 r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w W. w orzeczeniu z dnia 17 kwietnia 2019 r. o kosztach orzekł, że wnioskowana na rozprawie w dniu 20 lutego 2020 r. kwota 150 zł. + VAT z tytułu poniesionych przez pełnomocnika z urzędu wydatków (w związku z ustanowioną substytucją) nie została przyznana ze względu na brak jej udokumentowania.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie nie zgadza się z tą częścią orzeczenia.

Zgodnie z treścią § 2 pkt 2 oraz § 17 ust 3 pkt 3 Rozporządzenia Ministra sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu - koszty nieopłaconej pomocy prawnej ponoszone przez Skarb Państwa obejmują:

1) opłatę ustaloną zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia oraz 2) niezbędne i udokumentowane wydatki radcy prawnego ustanowionego z urzędu.

W treści tego przepisu jak i komentarzach nie wymieniono substytucji procesowej jako niezbędny wydatek procesowy wchodzący w skład kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu, niezależnie od tego jak ona została udokumentowana. Natomiast w judykaturze przyjęła się zasada, że wyznaczony adwokat, radca prawny, doradca podatkowy albo rzecznik patentowy otrzymuje wynagrodzenie odpowiednio według zasad określonych w przepisach o opłatach za czynności adwokatów, radców prawnych, doradców podatkowych albo rzeczników patentowych w zakresie ponoszenia kosztów nieopłaconej pomocy prawnej oraz zwrotu niezbędnych i udokumentowanych wydatków. Zauważyć zatem należy, że wynagrodzenie przysługuje wyznaczonemu pełnomocnikowi, to jest wyznaczonemu przez organy samorządu zawodowego, i to on jedynie jest uprawniony do wszelkich działań związanych z udzielonym pełnomocnictwem czy składania stosownych wniosków. Wobec tego, pełnomocnictwo substytucyjne nie stanowi podstawy do ubiegania się przez dalszego pełnomocnika (substytutę) o przyznanie kosztów udzielonej z urzędu pomocy prawnej. Udzielenie bowiem dalszego pełnomocnictwa przez wyznaczonego adwokata lub radcę prawnego, nie powoduje zwolnienia go od udzielenia pomocy skarżącemu. Udzielenie substytucji powoduje powstanie między substytutem a stroną takiego samego stosunku prawnego, jaki łączy stronę i pełnomocnika. Strona ma zatem dwóch równorzędnych pełnomocników procesowych uprawnionych do działania w jej imieniu, ale tylko wyznaczony przez samorząd zawodowy pełnomocnik może składać prawnie skuteczny wniosek o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Ustalenia te mają istotne znaczenie dla rozpatrywanego orzeczenia, albowiem w sprawie działali w imieniu skarżącego zarówno radca prawny R. C. jako pełnomocnik wyznaczony przez Samorząd radcowski jak również adwokat A. W. jako substytut radcy prawnego R. C.. Powyższe ustalenia wskazują więc, że uprawnionym do uzyskania w niniejszej sprawie wynagrodzenia z tytułu udzielonej skarżącemu pomocy prawnej z urzędu jest wyłącznie radca prawny R. C., jako pełnomocnik wyznaczony przez samorząd zawodowy radców prawnych.

Mając powyższe na uwadze Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców

Prawnych w Warszawie oddalił zażalenie.